

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Litovská republika

[Všeobecné informácie o krajine](#)

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Analýza vývoja hospodárstva za posledný rok a porovnanie s predchádzajúcim obdobím, vývoj hlavných makroekonomických indikátorov a štátny rozpočet

Rast ekonomiky (HDP) V roku 2022 zaznamenala ekonomika Litvy nárast HDP o 1,9 % oproti minulému roku. Očakáva sa, že reálny HDP Litvy sa v roku 2023 zvýši len o 0,5 % v dôsledku pretrvávajúcej inflácie, ktorá zafažuje súkromnú spotrebu. V roku 2024 Európska komisia predpokladá, že reálny HDP sa bude pomaly zvyšovať na 2,7 %, keďže vstupné náklady a spotrebitelské ceny klesnú a investície by mali podporiť fondy RRF.

Spotrebitelské ceny (inflácia) Inflácia sa v roku 2022 vyšplhala až na 18,9 %. V roku 2023 sa očakáva jej zmiernenie na 9,2 % a v roku 2024 na 2,2 %. Rast cien mal už na prelome rokov spomaľujúci trend vďaka klesajúcim cenám energií, najmä vďaka kompenzáciám cien plynu a elektriny pre domácnosti a podniky.

Miera nezamestnanosti V roku 2022 dosiahla nezamestnanosť v Litve 6,0 %. Určité náznaky ochladzovania na trhu práce sa objavili na prelome rokov, keď sa znížil počet voľných pracovných miest a miera nezamestnanosti sa mierne zvýšila. Očakáva sa, že spomalenie rastu HDP negatívne ovplyvní rast zamestnanosti a povedie k zvýšeniu nezamestnanosti. V roku 2023 sa to má premietnuť do celkového poklesu zamestnanosti o 0,6 %, čo zodpovedá miere nezamestnanosti 6,6 %.

Verejný dlh je v porovnaní s inými krajinami EÚ na relatívne nízkej úrovni a oscilovala dlhodobo okolo úrovne 35 – 40 % HDP. V roku 2022 dosiahol úroveň 38,4 % a najbližšie dva roky má podľa Európskej komisie klesať, avšak podľa Ministerstva financií Litvy sa má verejný dlh v roku 2023 zvýšiť z dôvodu štátnych kompenzácií vysokých cien energií.

Základné makroekonomické ukazovatele - Litovská republika

základné ukazovatele	2018	2019	2020	2021	2022
rast HDP (%)	3,4	3,9	- 1,3	5,1	1,9
miera inflácie (HICP %)	2,5	2,7	1,1	10,6	18,9
miera nezamestnanosti (%)	6,3	6,3	8,4	7	6,0
verejný dlh (% HDP)	33,8	36,3	47,3	44,3	38,4

Zdroj: Európska komisia, Eurostat

Štátny rozpočet, hlavné črty, prognóza vývoja

Litva bola dlhodobo dobrým hospodárom a dosahovala prebytkové rozpočty. Po vypuknutí pandémie sa podobne ako v mnohých krajinách EÚ začali prijímať opatrenia na zmiernenie jej dopadov. Príjmy štátneho rozpočtu v roku 2023 by mali vzrásť o 3,4 % (510 mil. €) na 15,62 miliardy € vrátane eurofondov. Výdavky by sa mali zvýšiť o 6,1 % (1,07 mld. €) na 18,61 miliardy €. Predpokladaný deficit štátneho rozpočtu podľa Ministerstva financií Litvy bude na úrovni 4,9 % a verejný dlh tak stúpne na 43 % HDP. Štát plánuje vynaložiť 1,930 miliardy € na zmiernenie dopadov zvyšovania cien energií na domácnosti a podniky.

Zdroj: Ministerstvo financií Litvy

Stimulačné opatrenia na zmiernenie negatívnych dôsledkov krízy

Litva poskytla (1.7.2022 – 31.12.2022) kompenzácie za elektrinu a zemný plyn pre domácnosti:

Kompenzácie elektriny

- na každú kWh spotrebovanej elektriny sa uplatnila kompenzácia až do výšky 9 ct/kWh. Kompenzácia sa neuplatnila, ak bola konečná cena elektriny rezidenta vrátane DPH nižšia alebo sa rovnala 24 ct/kWh. Konkrétna výška kompenzácie za každú spotrebovanú kWh sa určovala ako rozdiel medzi konečnou cenou 1 kWh vrátane DPH dohodnutej rezidentom s dodávateľom a 24 ct/kWh, ale najviac 9ct/kWh
- kompenzácia sa uplatnila bez ohľadu na to, ku ktorému dodávateľovi elektriny rezident patril.

Kompenzácie plynu

- na každý spotrebovaný m3 plynu bola platená kompenzácia 0,54 €

Litva rovnako poskytla aj kompenzácie za vykurovanie pre domácnosti a zaviedla sadzbu DPH vo výške 0 % na diaľkové vykurovanie.

Pre malé a stredné podniky Litva zaviedla kompenzácie spotreby elektrickej energie. Požiadať mohli podniky, verejný sektor, poľnohospodári, mestské podniky atď.

Štruktúra zamestnanosti, počet obyvateľov pod hranicou chudoby

Štruktúra zamestnanosti Po poklese ekonomickej aktivity a nárastu nezamestnanosti z dôvodu vypuknutia pandémie COVID-19 pokračoval rok 2022 v trende oživenia ekonomiky a poklesu nezamestnanosti. Miera zamestnanosti dosiahla 73,13 %. Problémom naďalej zostáva šedá ekonomika. Podľa rôznych odhadov sa pohybuje na úrovni 20 – 25 %. Medzi najtradičnejšie formy šedej ekonomiky patrí vyplácanie miezd na „ruku“ a zamestnávanie bez prihlásenia zamestnanca.

Približne 107 000 ľudí v Litve, čiže 3,8 % populácie, žilo vlni pod hranicou absolútnej chudoby, čo je pokles z 3,9 % v roku 2021, uvádza Štátna dátová agentúra. Vlni predstavovala hranica absolútnej chudoby 267 € mesačne na obyvateľa a 561 € pre rodinu pozostávajúcu z dvoch dospelých a dvoch detí do 14 rokov. Približne 3,3 % mestského obyvateľstva a 4,9 % vidieckeho obyvateľstva malo príjem pod hranicou absolútnej chudoby.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Služby, priemysel, poľnohospodárstvo, infraštruktúra

Sektor služieb sa rozhodujúcou mierou podieľa na hospodárskej prosperite krajiny. Tvorí až 61,5 % národného HDP a zamestnáva viac ako 2/3 ekonomicky aktívnej populácie. Medzi lídrov služieb patrí IT a komunikačný sektor. Z druhej strany najrýchlejšie rastie, resp. pred pandemiou Covid-19 rástla oblasť turizmu, hoci počet prenocovaní v litovských hoteloch v roku 2022 opäť stúpol.

Štruktúra **priemyslu** trpí dedičstvom sovietskych časov, vybrané odvetvia boli dimenzované podľa potrieb bývalého ZSSR, vrátane ich rozmiestnenia. Preto existuje pomerne málo podnikov strednej veľkosti. Litva má málo nerastných surovín, neexistuje tu klasický ťažký priemysel. Dominujú tu ľahké priemyselné odvetvia ako výroba potravín, spracovanie tabaku, textilu, dreva, nábytku, skla či ťažba rašeliny. Výnimočné postavenie v priemysle má najväčšia litovská firma, rafinéria Orlen Lietuva, ktorá významne ovplyvňuje celkové

hospodárske výsledky krajiny. Nadväzuje na ňu pritom ešte ďalších 8 veľkých spracovateľov ropných produktov. Priemysel tvorí približne štvrtinu HDP.

Poľnohospodárstvo prispieva do národného HDP 3,3 % a zamestnáva okolo 6,4 % ekonomicky aktívnej populácie. Orná pôda tvorí približne 34,2 % z celkovej pôdy Litvy. Medzi hlavné produkty poľnohospodárstva patria pšenica, drevo, jačmeň, zemiaky, cukrová repa a mäso (hovädzie, baranina a bravčové mäso).

Infraštruktúra Litva je tranzitnou krajinou spájajúcou západ s východom (EÚ a SNŠ), ale tiež medzi Ruskom a ruskou Kaliningradskou exklávou. Doprava je významným sektorom národného hospodárstva, keď vytvára cca 10 % HDP. Má kvalitnú cestnú sieť, vrátane diaľnic, za ktoré sa vyberajú poplatky (tarifikácia sa nachádza tu: <https://www.keliumokestis.lt/>). Niektoré lokálne cesty však môžu byť prašné. Významnú úlohu v oblasti hospodárstva hral aj prístav v meste Klaipėda. Avšak po zavedení sankcií voči Bielorusku a neskôr aj Rusku začal objem prepravovaných tovarov cez prístav významne klesať. Po rozhodnutí vlády o pozastavení využívania, resp. nákupu ruskej ropy a plynu začal význam prístavu opätovne značne rásť, najmä kvôli plávajúcemu LNG terminálu, zatiaľ jedinému v Pobaltí. V súčasnosti sa Litva zapája do ambiciózneho projektu na prepojenie železničnej infraštruktúry pobaltských krajín s Poľskom a Nemeckom, nepriamo aj s Fínskom. Projekt „Rail Baltica“ ráta s výstavbou novej železničnej trate v dĺžke 728 km, spájajúcej Tallin, Rigu, Kaunas, Varšavu a Berlín, pričom sa ráta s výmenou súčasného rozchodu kolajníc, tzv. širokorozchodnej železničnej trate (1520 mm) na rozchod kolajníc, ktorý je štandardný v členských krajinách EÚ (1435 mm) s výnimkou Fínska, Španielska a Portugalska. Zámerom projektu je zvýšenie výkonov nákladnej dopravy, zvýšenie prepravnej kapacity v oblasti prepravy cestujúcich vrátane zvýšenia bezpečnosti železničnej prepravy pri súčasnom zvýšení rýchlosti vlakových súprav. Prepojenie s Varšavou by malo byť ukončené do roku 2030. Celkové náklady na projekt sú odhadované na 5,8 mld. €, pričom 85 % nákladov na výstavbu by malo byť hrazených z prostriedkov EÚ.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Po obnovení nezávislosti sa Litva stala členom množstva medzinárodných organizácií. Kľúčovými z jej hľadiska bol vstup do EÚ 1. mája 2004, NATO 29. apríla 2004, Schengenského priestoru 21. decembra 2007, eurozóny 1. januára 2015 a v roku 2018 zavŕšila svoj vstup do OECD. V 2. polovici roku 2013 po prvýkrát v histórii predsedala EÚ a v rokoch 2014 – 2015 bola nestálym členom BR OSN. Je tiež členom OBSE (v roku 2011 predsedala), Rady Európy, Rady štátov Baltského mora, WTO a ďalších zoskupení. V regionálnom kontexte je aktívne zapojená najmä do činnosti Baltského zhromaždenia (Baltic Assembly). Je tiež súčasťou Rady štátov Baltského mora (Council of the Baltic Sea States). V posledných rokoch na dôležitosť nadobúda aj neformálny formát NB8 združujúci tri pobaltské a päť škandinávskych krajín.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

---

a) Podnikateľská legislatíva

Systém riadenia zahraničného obchodu, relevantné inštitúcie, legislatívne normy

Systém riadenia zahraničného obchodu Od 1. mája 2004 je Litva členom EÚ a teda realizuje obchodnú politiku a aplikuje colné pravidla Únie. Litva sa stala súčasťou Európskej colnej a daňovej únie (European Taxation and Customs Union) a jednotného európskeho trhu. Zahraničný obchod, resp. obchod s členskými štátmi EÚ, a teda aj so SR, sa preto riadi pravidlami platiacimi rovnako vo všetkých krajinách EÚ.

Najrelevantnejšou inštitúciou v oblasti riadenia zahraničného obchodu je Ministerstvo hospodárstva a prostredníctvom neho Agentúra pre podporu zahraničného obchodu www.verslilietuva.lt/en.

Základnými **legislatívnymi normami** v Litve sú Ústava, Občiansky zákonník, Colný zákonník, Zákonník práce, Zákon o investíciách, Zákon o podnikoch, normy EÚ a ďalšie medzinárodné normy.

Daňový systém, dane, odvody, sociálne zaťaženie, mzdy – ich aktuálny stav a podrobný výklad vrátane všetkých uvedených čísel je možné nájsť na stránke Agentúry pre podporu zahraničného obchodu www.verslilietuva.lt, právnych aspektov podnikania v Litve na www.foresta.lt a na stránkach daňovej inšpekcie na <https://www.vmi.lt/evmi/en/home>.

Minimálna mzda bola od januára 2022 do decembra 2022 730 €. Od januára 2023 je 840 €. Tripartita sa dohodla, že v roku 2024 sa zvýši na 924 €.

Špecifická podnikania v teritóriu, výhody a nevýhody podnikania v krajine - súc v podobnom hospodárskom a kultúrno-historickom prostredí, sú podmienky podnikania podobné tým v SR.

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Existujúce projekty technickej a finančnej pomoci na národnej či regionálnej úrovni sú čerpané predovšetkým zo štrukturálnych a kohéznych fondov EÚ. Príchod zahraničných investorov a programy zamerané na túto oblasť má štátna spoločnosť Invest in Lithuania (<https://investlithuania.com/>)

c) Verejné obstarávanie

Informácie o vyhlásených tendroch sú zverejňované na stránke Úrad pre verejné obstarávanie, ale len v litovčine (<https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/>). Často je termín pre vypracovanie ponuky krátky a pre nepripraveného záujemcu nereálny. Výhodné je ísť do tendra spoločne s litovským partnerom. V zásade platí, že ak nemá záujemca priame kontakty so zadávateľom pred vyhlásením tendra, má malú nádej na úspech. Informácie o tendroch sú zverejňované aj v oficiálnom vestníku EÚ www.ted.europa.eu.

d) Zmluvná základňa

SR má s Litvou podpísanú dohodu o zabránení dvojitého zdanenia. V júni 2008 bolo podpísané Memorandum o spolupráci medzi MH SR a MH Litvy.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

---

a) Priame zahraničné investície:

Objem PZI v krajine a z teritória, celkový vývoj za posledné 2 roky, trendy

V roku 2022 dosiahol počet priamych zahraničných investícií (PZI) v Litve rekordnú úroveň, čo ďalej posilnilo pozíciu Litvy v sektore obchodných služieb, pričom krajina naďalej využíva potenciál odvetvia biologických vied a rastúci dopyt po digitálnych technológiách. Prispieva k tomu nielen dobre rozvinutý ekosystém technologického sektora, ale aj veľmi priaznivé vládne opatrenia na podporu investícií. V priebehu roka 2022 bolo do Litvy prilákaných 94 zahraničných investičných projektov v hodnote 800 mil. €, ktoré by mali vytvoriť približne 10000 pracovných miest. Okrem toho bol v roku 2022 schválený balík zákonov

o premiestňovaní zamestnancov, ktorý uľahčuje možnosť presunu spoločností z tretích krajín do Litvy. Kumulované priame zahraničné investície v Litve sa medziročne zvýšili o 9,7 % a na konci roka 2022 dosiahli 29,7 mld. €, t. j. 44,49 % HDP krajiny. Priemerná hodnota PZI na obyvateľa v Litve dosiahla 10397 €. Najväčšími investormi v krajine sú Nemecko (5,6 mld. €), Švédsko (3,2 mld. €) a Estónsko (3,1 mld. €). Najviac PZI v Litve smerovalo do finančných a poisťovacích spoločností (34,7 %).

V roku 2021 zaznamenali PZI v Litve kumulovanú hodnotu cca 27,1 mld. €, v porovnaní s predchádzajúcim rokom ide o 13,2 % nárast. Najväčšími investormi sú Nemecko (5,5 mld. €), Švédsko (3 mld. €) a Estónsko (2,9 mld. €).

Podporou prílevu PZI sa zaoberá Agentúra pre podporu prílevu investícií - www.investlithuania.com, ktorá spadá pod Ministerstvo hospodárstva Litvy.

Technická a finančná pomoc pre zahraničných investorov, možnosť repatriácie kapitálu, odporúčané oblasti investovania

Všetky aktuálne informácie v tomto ohľade sú dostupné na webstránke Agentúry pre podporu investícií - www.investlithuania.com. Ako najperspektívnejšie oblasti investovania sa javia energetika (malé vodné a veterné elektrárne), životné prostredie, nehnuteľnosti, infraštruktúra – cestná aj železničná, *life-sciences* a informačné technológie.

Na podporu prílevu zahraničných investícií boli v niektorých oblastiach zriadené tzv. slobodné ekonomické zóny (SEZ), ktoré ponúkajú priaznivejšie podmienky na investovanie. V súčasnosti funguje sedem SEZ (<https://investlithuania.com/free-economic-zones/>) - jedna sa nachádza napríklad v prístave v meste Klaipeda a jedna pri medzinárodnom letisku v meste Kaunas.

b) Energetická politika krajiny

Litva dováža viac ako 70 % svojej spotreby elektrickej energie, zatiaľ čo bio-energia preberá vedúcu úlohu v domácich dodávkach energie.

Stratégia energetickej nezávislosti Litvy sa usiluje o sebestačnosť vo výrobe energie s cieľom znížiť dovoz elektriny o 30 % do roku 2030 dvoma spôsobmi: 1) investíciami do miestnej výroby – najmä obnoviteľných zdrojov – s cieľom pokryť 70 % spotreby elektriny do roku 2030 na ceste k 100 % do roku 2050 a 2) integrácia trhu s Európskou úniou a desynchronizácia od ruského energetického systému do roku 2025.

Na projekte synchronizácie elektrickej rozvodnej siete s kontinentálnou Európou pracuje celé Pobaltie. Cieľom je odpojiť sa od starej, ešte sovietskej, rozvodovej sústavy (BRELL). Súčasťou projektu je aj polozenie podmorského elektrického kábla, ktorý prepojí Litvu s Poľskom. Projekt synchronizácie by mal byť dokončený do roku 2025. Litva však tlačí na skoršie dokončenie, aj kvôli ruskej invázii Ukrajiny.

Litva bola **prvou členskou krajinou Európskej únie, ktorá prestala dovážať ruský plyn**. V tomto smere bol dôležitý LNG terminál v prístavnom meste Klaipeda, ktorý výrazne prispieva k diverzifikácii energetických zdrojov. Najväčším dodávateľom skvapalneného plynu do Litvy je Nórsko, ale aj USA. Tento terminál, okrem Litvy využíva aj Lotyšsko. Kapacita LNG terminálu však, podľa litovských predstaviteľov, nepostačuje pre celé Pobaltie, preto sa pripravuje výstavba LNG terminálov v Estónsku a Fínsku.

Na začiatku mája 2022 bolo spustené plynové prepojenie medzi Litvou a Poľskom (GIPL), ktoré výrazne prispieva k energetickej diverzifikácii Pobaltia. Litva zároveň posudzuje možnosť výstavby veternej elektrárne v Baltickom mori, približne 30 kilometrov od pobrežia. Z obnoviteľných zdrojov energie využíva predovšetkým slnečnú energiu – solárne elektrárne sú postavené prevažne v centrálnej časti krajiny.

Z medzinárodného hľadiska je pre Litvu obrovským problémom bieloruská jadrová elektrárňa Ostrovec, ktorá sa nachádza iba 40 kilometrov od hlavného mesta Vilnius. Litva túto elektrárňu považuje za nebezpečnú a parlament, Seimas, prijal zákon, ktorý zakazuje nakupovať elektrinu z tretích krajín, ak pochádza z nebezpečných elektrární. Litva sa snaží o presadenie rovnakého záväzku ako v Pobaltí, tak aj na úrovni celej Európskej únie.

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Ministerstvo hospodárstva a inovácií spolu s Ministerstvom školstva, vedy a športu zaviedlo pre rok 2023 nový nástroj financovania vedy, zameraný na riešenie problémov dôležitých pre spoločnosť. Bola vyhlásená výzva na predkladanie návrhov na **programy v oblasti vedy a inovácií**. Finančné prostriedky vo výške 77,7 mil. € budú rozdelené v troch oblastiach: bezpečná a inkluzívna elektronická spoločnosť, inteligentná a klimaticky neutrálna Litva a inovácie na zlepšenie zdravia.

V rámci výziev budú konzorciá predkladať nápady na posilnenie litovského energetického sektora a zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie alebo zníženie emisií skleníkových plynov. Ich cieľom bude tiež prispieť k dosiahnutiu 7,69 % pridanej hodnoty HDP v strojárskom sektore do roku 2030, zvýšiť pridanú hodnotu sektora IKT na 5,1 % HDP a zvýšiť hodnotu vytvorenú v sektore vied o živej prírode na 5 % HDP do roku 2030.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

---

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Dovozný a vývozný režim Litvy je určený jej členstvom v EÚ a jej pravidlami spoločnej obchodnej politiky. Z tohto titulu je rovnaký ako dovozný a vývozný režim SR alebo hociktoorej inej členskej krajiny EÚ, charakterizovaný slobodným pohybom tovaru, služieb, kapitálu a pracovnej sily vnútri EÚ a rovnakými colnými sadzbami a kvótami voči tretím krajinám.

Obchodná prax v Litve sa nevymyká stredoeurópskym štandardom a je podobná slovenskej.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Hodnota vývozu tovaru z Litvy v roku 2022 dosiahla 43,24 mld. €. Vývoz tovaru z Litvy sa v porovnaní s rokom 2021 zvýšil o 13,9 %. Vývoz tovaru sa v roku 2022 zvýšil o 5,31 miliardy € (hodnota vývozu tovaru z Litvy v roku 2021 predstavovala 37,6 mld. €). Obrat zahraničného obchodu má v poslednom období rastúcu tendenciu, avšak litovská ekonomika je závislá na dovoze tovarov.

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

Litva je priemyselnou krajinou s podielom priemyslu na HDP vo výške 20,2 %. Priemyselné výrobky tvoria viac ako 80 % litovského vývozu tovarov a služieb, a preto je pre Litvu mimoriadne dôležité udržať v krajine silný a konkurencieschopný priemysel. Štruktúru vývozu z Litvy v roku 2022 predstavujú tieto hlavné komodity: minerálne palivá, minerálne oleje a produkty ich destilácie; bitúmenové látky; minerálne vosky 7,56 %, nábytok 6,24 % vozidlá a príslušenstvo 5,95 %, plasty a výrobky z nich 5,75 %. Priemysel je sústredený najmä vo väčších mestách, ako sú Vilnius, Kaunas, Klaipėda a Šiauliai.

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Obchodné vzťahy s EÚ: Litva má pomerne dobre diverzifikovanú obchodnú základňu. Možno očakávať, že miestni vývozcovia si udržia pozitívny trend rastu konkurencieschopnosti, hoci dlhodobu nedokážu zvyšovať produktivitu rýchlejšie ako rast nominálnych miezd. Na jeseň

2021 mala Litva diplomatickú roztržku s Čínou, ktorá sa premietla aj do vzájomného obchodu – blokovaníu litovských výrobkov na čínskom trhu. Litva sa na základe tejto skúsenosti rozhodla zameriavať na posilnenie obchodnej spolupráce s demokratickými krajinami. Medzi hlavných obchodných partnerov patrí Nemecko, Poľsko a Lotyšsko.

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Spolupráca v obchodno-ekonomickej oblasti odráža objektívne existujúci potenciál medzi oboma krajinami a ich čiastočne prioritne odlišnú geografickú hospodársku orientáciu - Litva na Pobaltie a škandinávské štáty, ale tiež Poľsko. Záujem o koordinovanejšie obchodné styky neexistuje ani u jednej zo strán a ad hoc požiadavky o nájdenie obchodných partnerov sú vybavované priebežne. Výraznejší potenciál pre SR existuje v systémovej podpore záujmu Litovcov najmä o turistiku v SR.

Komoditná štruktúra vývozu

Vývoz zo SK má dlhodobu rastúcu tendenciu. V oblasti vývozu do Litvy v roku 2022 prevládali príchytky, kovania a podobné výrobky zo základných kovov (45,5 mil. €), monitory a projektory (20,2 mil. €), výrobky z plastov (15,9 mil. €), ploché valcované výrobky z legovanej ocele (10,8 mil. €), stroje na automatické spracovanie údajov a ich jednotky (9,8 mil. €) a klimatizačné stroje (7,2 mil. €).

Komoditná štruktúra dovozu

V oblasti dovozu z Litvy v roku 2022 prevládali polyacetály, ostatné polyétery a epoxidové živice (22,5 mil. €), minerálne alebo chemické hnojivá dusíkaté (15,6 mil. €), nábytok a jeho časti (10,9 mil. €), mlieko, smotana, syr a tvaroh (12,4 mil. €), rozvádzače (7,1 mil. €), cigary a cigarety (6,9 mil. €), elektrické prístroje osvetľovacie alebo signalizačné (4,5 mil. €) a elektrické motory a generátory (4,2 mil. €)

Vzájomná obchodná výmena v tisícoch € v rokoch 2016-2022

v mil. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Export	160	173	173,3	191	186,9	235,7	255,6
Import	70	70	68,9	83,5	77,5	110,9	147,3
Obrat	230	243	242	274,5	264,4	346,6	402,9
Bilancia	89	103	104,3	107,6	109,4	124,8	108,3

Zdroj: MH SR

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

---

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Sú podobné slovenským. Výhodou je mať dobré referencie vrátane obsahovej a prehľadnej webstránky, samozrejmosťou je jej kvalitná anglická verzia. Cena je síce dosť významný faktor pri rozhodovaní, ale môže a nemusí byť rozhodujúcim faktorom pri nákupe produktov. Je to spravidla najmä vtedy, ak ide o nákup kvalitného tovaru, so zabezpečením servisu na mieste, garancíí, spoľahlivosti a pod. Tendencia nákupu kvalitnejšieho, aj keď drahšieho tovaru sa v Litve prejavuje už dlhší čas. V tom je práve príležitosť pre slovenské firmy, ktoré môžu ponúknuť produkt s výhodným pomerom ceny a kvality.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Potenciál spolupráce je najmä v oblasti energetiky, high-tech, laserových technológií a finančných technológií.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Dovozné spoločnosti, obchodní zástupcovia, distribúcia a obchodné reťazce

Litovský trh je vyspelý a náročný, žiadaný je hlavne značkový tovar, a to aj menej solventnými zákazníkmi, alebo tovar s inými konkurenčnými špecifikami, ako je nízka cena, novosť produktu, sprievodné služby (reklama) a pod. Distribúcia je úplne liberalizovaná. Hlavným kanálom pre predaj, resp. vstup na trh sú veľkoobchodné firmy, predajné reťazce a obchodné domy, ktorých je vysoký počet vo väčších mestách. Využitie miestnych dovozných spoločností, resp. obchodných zástupcov je jednou z najefektívnejších ciest k úspechu.

Podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava

Vzhľadom na veľmi často sa meniace príslušné právne predpisy, založenie podniku je bez pomoci litovskej strany dosť komplikované. Základné informácie je však možné nájsť na webstránke Agentúry pre podporu obchodu:

<https://www.enterpriselithuania.com/en/start/handbooks-for-doing-business/> .

Možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu

Partnera je možné vyhľadať buď individuálne alebo s pomocou Velvyslanectva SR v Rige cez e-mail: emb.riga@mzv.sk. Zdrojom relevantných kontaktov na firmy v Litve sú hlavne Agentúra pre podporu zahraničného obchodu www.versliilietuva.lt/en, Asociácia litovských obchodných a priemyselných komôr www.chambers.lt/en a zoznam litovských firiem www.visalietuva.lt/en. Možným spôsobom nájdania partnera je tiež účasť na veľtrhoch konajúcich sa vo Vilniuse. Informácie o všetkých dôležitých veľtrhoch je možné nájsť na www.litexpo.lt/en. Právne a finančné informácie o spoločnostiach sú zaevidované v oficiálnom Registri právnických osôb na www.registrucentras.lt/en.

Cenová politika, odporúčaná platobná podmienka, spôsoby riešenia sporov

Cenová politika v Litve je podobná slovenskej, keďže je veľmi podobná aj mentalita litovských podnikateľov na jednej strane a spotrebiteľov na strane druhej. Vo všeobecnosti však možno povedať, že veľa obyvateľov Litvy dá napriek vyššej cene prednosť kvalitným a renomovaným značkám, resp. drahším spoľahlivým a odskúšaným tovarom a službám.

Platobná morálka je podobná ako v SR.

Obchodné spory je možné riešiť na Rozhodcovskom súde pri Litovskej obchodnej a priemyselnej komore (kontakt <http://www.arbitrazas.lt/?lid=6>).

Kontaktné adresy na inštitúcie sú uvedené vyššie v predchádzajúcich kapitolách a v prílohe.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Praktické informácie o Litve sú k dispozícii na stránke slovenského Velvyslanectva v Rige www.mzv.sk/riga alebo osobnou komunikáciou prostredníctvom emailu emb.riga@mzv.sk.

Štátne sviatky, obvyklá pracovná doba: Hlavným štátnym sviatkom je 16. február – vyhlásenie nezávislosti Litvy v roku 1918. Druhým najdôležitejším sviatkom je 11. marec – deň znovuoživenia litovskej nezávislosti v roku 1990. Ďalšími sviatkami, kedy sa nepracuje, sú 1. 1., 1. 5., 8. 5., 23. a 24. 6., 6. 7., 15. 8., 24. - 26. 12.

Bežná pracovná doba je osem hodinová. Pracovná doba v úradoch začína najčastejšie medzi 8,00 a 8,30 hod. Obchody sú otvorené spravidla od 10,00 do 19,00, vo veľkých obchodných centrách aj do 22,00 hod.

Časové pásmo: V Litve je oproti Slovensku o 1 hodinu viac.

Predvoľba krajiny: +370;

Rýchla pomoc: 112;

Dátum: 31.05.2023

Prílohy

Zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických štátnych inštitúcií

Enterprise Lithuania

Adresa: A. Goštauto st. 40A, LT-03163 Vilnius, Lithuania

Telefón: +370 (5) 249 90 83

E-mail: info@enterpriselithuania.com

<https://www.enterpriselithuania.com/en/>

Invest Lithuania

Adresa: Upes str. 23, 3rd floor, 08128 Vilnius, Lithuania

Telefón: +370 5 262 7438

E-mail: info@investlithuania.com

<https://investlithuania.com/>

Ministerstvo hospodárstva a inovácií

Adresa: Gedimino Ave. 38, 01104 Vilnius, Lithuania

Telefón: +370 706 64 845

E-mail: kanc@eimin.lt

<http://eimin.lrv.lt/en/>

Honorárny konzulát SR vo Vilniuse

Adresa: Jogailos g. 9, 01116 Vilnius, Lithuania

Tel.: +370 52 681 825

E-mail.: slovak.consulate@ellex.lt